

Statens vegvesen

NVF – VIA NORDICA
SÄKER TRAFIK – GODA EXEMPEL
Tiltag mot møteulykker
"Midtfelt"
Sjefingeniør Anders Godal Holt

Introduksjon

Midtfelt

- “Midtfelt” er ett av mange tiltak i et nasjonalt demonstrasjonsprosjekt for nullvisjonen:

“Trafikksikkerhet Lillehammer – med nullvisjonen i sikte”

Mer informasjon:

www.nullvisjonen.no

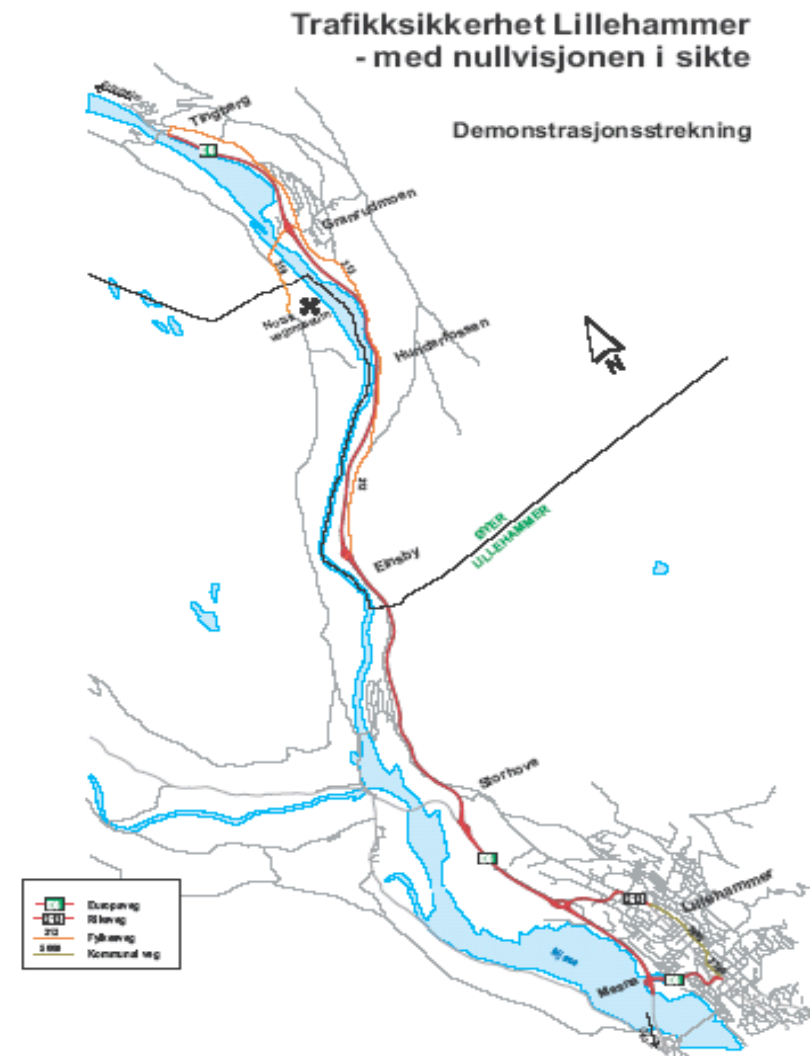
Bakgrunn/motivasjon

- Ca 1/3 av de drepte er knyttet til møteulykker
- Betydelig andel av ulykkene skyldes trøtthet eller uoppmerksomhet
- Topografi gjør midtrekkverk til en kostbar løsning

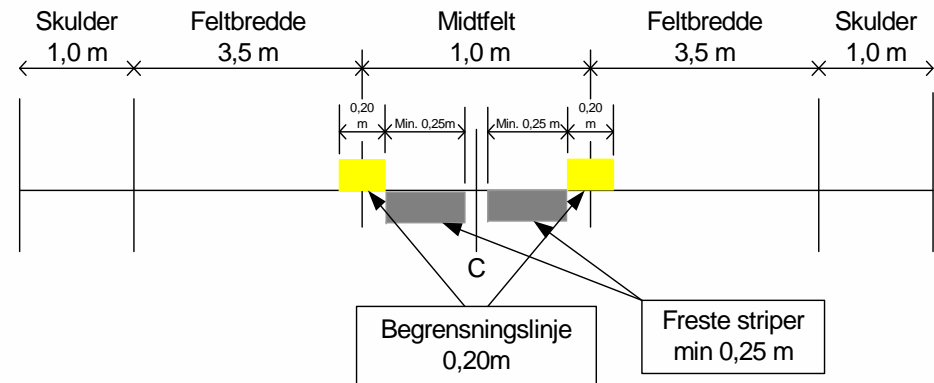
Om tiltaket

- Etablert i september 2005
- Beliggenhet, E6 Lillehammer – Ensby
- Lengde, ca 11,7 km
- Kostnad pr km, ca 70.000 Nok
- Trafikkmengde, ca 8.000 kjøretøy/døgn
- Fartsgrense, 80 km/t

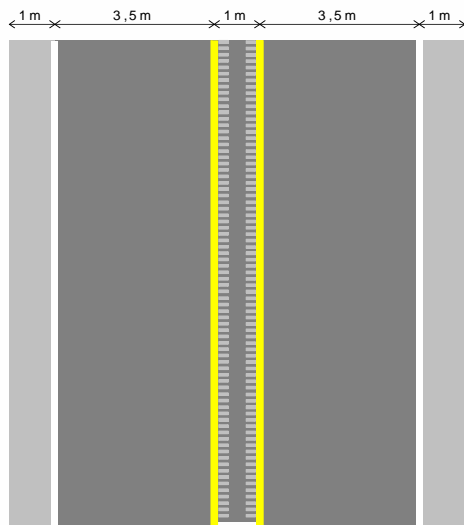
Design

- Vegbredde 10 m
- 2 kjørefelt
- Vegskulder 1 m
- Brede midtfelt 1 m
- 2 begrensninglinjer med bredde 0,20 m
- 2 freste striper, 025 cm
- 3 alternative løsninger avhengig av siktforhold og forbikjøringsmuligheter ble prøvd ut

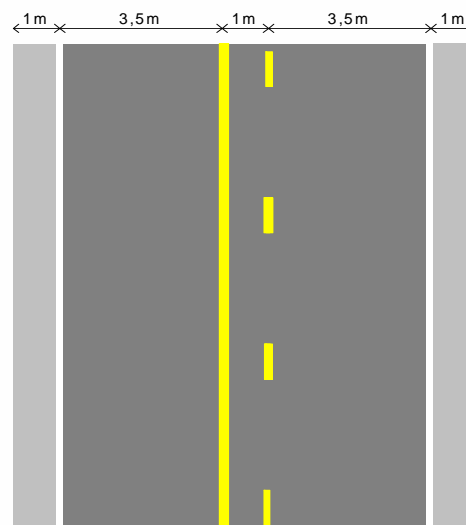

Design – 3 alternativer

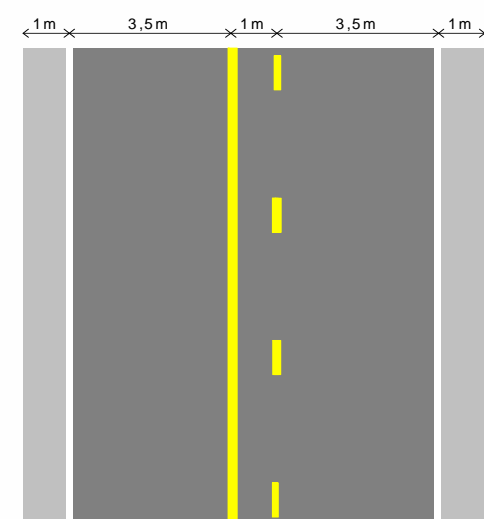
- **Dobbel sperrelinje**
Forbikjøring ikke tillatt

- **Kombinasjon sperre- /kjørefeltlinje**
Forbikjøring tillatt i den ene kjøreretningen
Ikke rumlefelt

- **Dobbel kjørefeltlinje**
Forbikjøring tillatt
Ikke rumlefelt

Kun denne løsningen som tillates for fremtidig bruk

Forventninger til "designet"

- Rumleeffekt skal "vekke" fører som er uoppmerksom eller er i ferd med å sovne bak rattet
- Etablering av "rom" mellom begrensninglinjene skal gi fører bedre tid til å foreta korrigerende dersom situasjonen krever dette
- "Rom" mellom begrensninglinjene vil kunne varsle andre bilister om at noe "er på gang" slik at de kan gjøre nødvendige tilpasninger

Fra idé til gjennomføring

Prosess fra idé til gjennomføring av tiltaket har foregått i to faser:

- Fase 1, Pilotstudie i kjøresimulator ved NTNU/SINTEF Trondheim
- Fase 2, Feltundersøkelser på E6 Lillehammer - Hafjell

Pilotstudie i kjøresimulator

- Scenario basert på en virkelig strekning modellert i kjøresimulator (E6 Sokndal)
- To alternative scenario, med og uten midtfelt
- 15 testpersoner
- Lengde ca 10-11 km, kjøretid ca 8 min
- Fartsgrense 80 km/t
- Logging av data 20 ganger i sekundet
- Fokus på kjørefart og kjøretøyets plassering i kjørebanelen

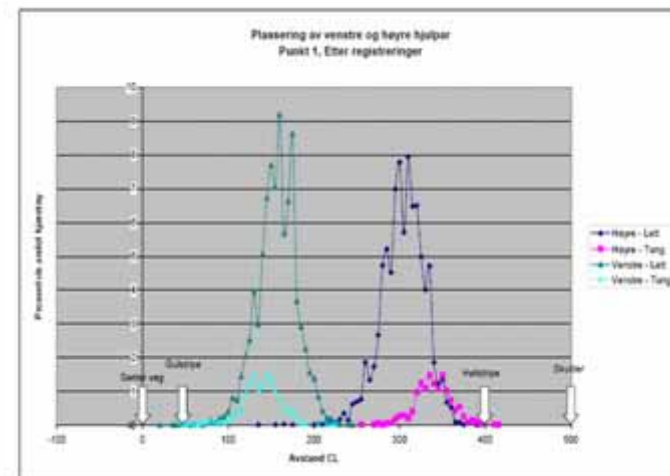
Bruk av simulator - nyttig verktøy

- Åpner spennende muligheter for uttesting av nye løsninger
- Bruk av simulator er kostnadseffektivt
- Bruk av simulator gjør at en på et tidlig stadium kan sortere ut "uheldige" løsninger
- For at en slik framgangsmåte skal fungere godt er det viktig at registreringer fra feltundersøkelser benyttes til å kalibrere målinger i simulator

Feltundersøkelser

- Før undersøkelse sommeren 2005.
- Oppmerking midtfelt sommeren 2005
- Første etter undersøkelse høsten 2005, andre etter undersøkelse høsten 2006
- Plassering i kjørebanelen og fartsnivå registrert i 6 punkt
- Registreringer med bruk av PTA (Portable Traffic Analyser)
- Montering av utstyr før kl 24 og demontering etter kl 12 påfølgende dag (dvs ant passeringer pr punkt ca 2.000)

Resultat – generelt inntrykk

- Store likhetstrekk mellom resultater fra pilotundersøkelse i kjøresimulator og feltundersøkelser
- Feltundersøkelse ett år etter tiltaket gir samme resultat som undersøkelse rett etter gjennomføring av tiltaket

Resultat

- **Avstand**

Feltundersøkelsene viste at avstanden mellom kjøretøy på hver side av vegens senterlinje i gjennomsnitt økte med ca 70 cm (i simulator ca 90 cm)

Tilnærmet samme endringer i avstand for lette og tunge kjøretøy

- **Fart**

Feltundersøkelsene indikerer en fartsreduksjon på 1-3 km/t

Målinger i simulator ga en fartsreduksjon på ca 1,5 km/t

Erfaringer - vegvedlikehold

Vegvedlikehold:

- Midtfeltet har tendens til litt snøopplagring. Kun kortvarig effekt da strekningen saltes om vinteren. Vurderes ikke som problematisk
- Rumleeffekten er redusert under perioder med snø på veien
- Oppmerkingen har holdt seg bra etter to vintre
- Midtfeltet synes å føre til mindre "spredning" i kjøretøyenes plassering i kjørefelt/vegbane. Kan føre til økt sporslitasje – bør følges opp

Erfaringer - ulykker

Ulykkesutvikling:

- Tiltaket synes veldig lovende
- Ingen ulykker med alvorlige personskader etter gjennomføring av tiltaket
- For kort tidsperiode til å gjennomføre statistiske studier

Betraktninger – "vegen framover"

- Tiltaket fører ikke til økt fart, viktig i forhold til "nullvisjonstankegangen"
- Økt avstand mellom kjøreretningene bør kunne gi litt ekstra "handlingsrom" i kritiske situasjoner
- Kjøretøyene flyttes ut mot skulder som følge av tiltaket, viktig med god sikring av sideterrenget
- Midtfelt kan ikke erstatte midtrekkverk som tiltak på "høytrafikkerte" veger. Kan være en mellomløsning til midtrekkverk er på plass
- Midtfelt kan være et spennende konsept dersom en får utstyr/teknologi i kjøretøy for å varsle og forhindre møteulykker. Kan bli et viktig "rom" på vegen

Videreføring - midtfelt

Reviderte norske "vegnormaler", Håndbok 017, anbefaler midtfelt som løsning på veier med trafikkmengde på 4000-8000 kjt/døgn og fartsgrense 80 km/t

Referanse:

**Midtfelt Lillehammer –
langtidsevaluering,**

Rapport STF50 A06130
(SINTEF)

